

afd. I onderw.
 afd. II pers.z.
 afd. III
 afd. IV
 afd. V
 DGW/ (cnch)
 DGB De kornm
 strekking
 Ontvanger
 B.O.S.
 G.S.D.
 H.I.P.
 Brandweer
 Stedebouw
 Kabinet
 Rappèl / 22-12-75

GEMEENTE

DELFIJL

Aan de Minister van Cultuur, Rekreatie
 en Maatschappelijk Werk,
 d.t.v. de Hoofddirekteur van de Rijks-
 dienst voor de Monumentenzorg,
 Broederplein 41,
Zeist.

Uw kenmerk   Uw brief van   Ons kenmerk   DELFIJL,
 275.027   28 oktober 1975   4890/4e afd./R

Onderwerp verplaatsen en restaureren   Datum 8 december 1975.
 korenmolen "Aeolus" te Farmsum
 objekt nr. 01-74-2510-01/12-55.

Geachte heer,

- ./ Naar aanleiding van uw bovenaangehaalde brief doen wij u hierbij in duplo toekomen een bijgewerkte kostenbegroting (prijsspeil, 27 november 1975), betreffende het verplaatsen en restaureren van nevenvermelde molen, alsmede een specificatie van de totale kosten van het werk (inklusief onderbouw) na aanbesteding.
- ./ Van de onderbouw van de onderhavige molen doen wij u, eveneens in duplo, de volgende stukken toekomen:

1. een proces-verbaal van aanbesteding van het werk;
2. een inschrijfbiljet van de laagste inschrijver met de daarbij behorende staat van eenheidsprijzen;
3. een afschrift van de prijsaanbieding voor de centrale verwarming.

Onder verwijzing naar bovengenoemde stukken verzoeken wij u ons toestemming te verlenen:

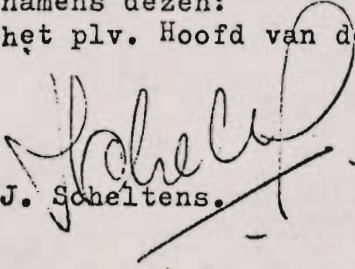
- a. de onderbouw van het nevenvermeld objekt op te dragen aan Hageman en Wierenga B.V., Heemskesweg 11 te Weiwerd, gemeente Delfzijl, voor de som van f 148.500,--, exclusief B.T.W., zijnde de inschrijving met toepassing van de risicoregeling, zoals omschreven in het bestek 1974-10 van 21 oktober 1975 van de dienst gemeentewerken Delfzijl;

Bijlage(n):

- 738
- b. het verplaatsen en restaureren van nevenvermeld objekt op te dragen aan Molenmakersbedrijf Roemeling en Molenma, Kerklaan 5 te Scheemda, voor de som van f 280.000,---, inclusief B.T.W. en een post onvoorzien, één en ander overeenkomstig de offerte van 27 november 1975.

Uw berichten zien wij met belangstelling tegemoet.

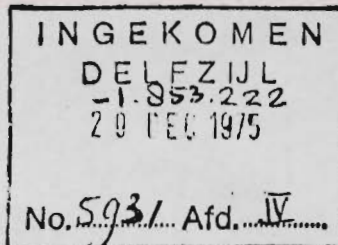
Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Delfzijl,
namens dezen:
het plv. Hoofd van de afd. Stadsontwikkeling c.o.

J. Scheltens.

MINISTERIE VAN CULTUUR, RECREATIE EN MAATSCHAPPELIJK WERK
RIJKSDIENST VOOR DE MONUMENTENZORG

Aan Burgemeester en Wethouders
van
DELFTZIJL.

uw brief van 8 december 1975
nr. 4890/4e afd.-R

nummer 278.565

Zeist, Broederplein 41, tel. 03404-28122

derwerp Herstel en verplaatsing korenmolen
"Aeolus" te Farmsum.

24 DEC. 1975

Naar aanleiding van Uw nevenvermelde brief bericht ik U dat ik mij ermede kan verenigen dat het metselwerk aan de onderbouw van de onderhavige molen wordt uitgevoerd door Hageman en Wierenga B.V. te Weiwerd voor de som van f 148.500,-- exclusief B.T.W. en dat het molenmakerswerk wordt uitgevoerd door het bedrijf Roemeling en Molema te Scheemda voor de som van f 280.000,-- inclusief B.T.W..

Een afschrift van de thans door U te verlenen opdracht aan de beide bedrijven zie ik gaarne tegemoet.

Een copie van deze brief zend ik aan Gedeputeerde Staten van Groningen.

De Minister van Cultuur, Recreatie
en Maatschappelijk Werk,
namens deze,
de Hoofddirecteur van de
Rijksdienst voor de Monumentenzorg,
b.a.

(Drs. H.C. van Eck)

20 FEB 1976

760
3
0

MINISTERIE VAN CULTUUR, RECREATIE EN MAATSCHAPPELIJK WERK
RIJKSDIENST VOOR DE MONUMENTENZORG

Aan Burgemeester en Wethouders
van
DELFSIJL

INGEKOMEN
DELFSIJL
-1.855.222
12 FEB 1976
No. 685.111. IV/I

uw brief

nummer 282.253

Zeist, Broederplein 41, tel. 03404-21844

11 FEB. 1976

onderwerp Verplaatsing en restauratie
korenmolen "Aeolus" te Farmsum;
werkgelegenheidsobject nr.
01-74-2510-01/12-55.

Naar aanleiding van een telefonisch gedaan verzoek van één Uwer ambtenaren en ten vervolge op mijn brieven van 28 oktober en 24 december 1975, nr. 278.565, stel ik het U toegezegde subsidie in de kosten van de verplaat-
sing en de restauratie van de onderhavige molen nader vast op f 192.825,--.

Het in artikel 8 van de door U aanvaarde "voorwaarden" bedoelde bedrag be-
paal ik bij deze nader op f 192.000,--.

Een afschrift van deze brief zend ik aan het Ministerie van Sociale Zaken
te Rijswijk en aan Gedeputeerde Staten van Groningen.

De Minister van Cultuur, Recreatie
en Maatschappelijk Werk,
namens deze,
de Hoofddirecteur van de
Rijksdienst voor de Monumentenzorg,
voor deze,

IV Hoors	
17 MARI 76	
Specifiek bericht conform bijgevoegde brief.	

(C. Taal)

Bijlagen

R.D.M.Z. B 1

420545-41

Berekeningsbijlage subsidiebepaling Molen "Aeolus"

Uw berekening:

Aanneemsom onderbouw molen	f 148.500,--	(excl. BTW)
" bovenbouw molen	- 280.000,--	(incl. BTW)
	<hr/>	
Subsidiabel bedrag	f 428.500,--	
45% van f 428.500,-- =	f 192.825,--	
	=====	

Onze berekening:

Aanneemsom onderbouw molen	f 172.260,--	(incl. BTW)
" bovenbouw molen	- 280.000,--	(incl. BTW)
	<hr/>	
Subsidiabel bedrag	f 452.260,--	
45% van f 452.260,-- =	f 203.517,--	
	=====	

Delfzijl, 27 februari 1976,

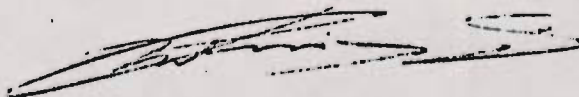
142 (7)

GEMEENTEWERKEN
DELFIJL

Herziene kostenspecificatie molen "Aeolus" na aanbesteding

1. Anneemsom onderbouw molen, inklusief ophoging en bestrating (zie inschrijfbiljet Hageman en Wieringa)	f	148.500,--
2. Anneemsom bovenbouw molen (zie offerte Roemeling en Molema)	-	235.373,--
2 ^a . Zelfzwichting (zie brief Roemeling en Molema)	-	24.200,--
3. Centrale verwarming (offerte Drenth C.V.)	-	6.950,--
4. Brandpreventie	-	p.m.
5. Groenvoorziening	-	p.m.
6. Omzetbelasting 16% B.T.W.	-	62.531,68
6 ^a . Omzetbelasting 16% B.T.W. (zelfzwichting)	-	3.872,--
7. Tegemoetkoming in de direktiekosten	-	20.000,--
8. Aansluitkosten	-	p.m.
9. Post onvoorzien (zie offerte Roemeling en Molema)	-	6.968,--
10. Onvoorzien en ter afronding	-	1.605,32
	f	<u>510.000,--</u>
		=====

Delfzijl, 4 maart 1976,
de directeur gemeentewerken,

Aan de Minister van Cultuur, Rekreatie en
Maatschappelijk Werk,
d.t.v. de Hoofddirecteur van de Rijksdienst
voor de Monumentenzorg,
Broederplein 41,
ZEIST.-

Uw kenmerk
282.253

Uw brief van
11 februari 1976

Ons kenmerk
685/4e afd.

DELFSIJL

Onderwerp

verplaatsen en restaureren korenmolen
"Aeolus" te Farmsum (objektnr.
01-74-2510-01/12-55).

Datum 10 maart 1976.

Geachte heer,

Naar aanleiding van uw bovenaangehaalde brief betreffende de
toezegging van subsidie in de kosten van het verplaatsen en
restaureren van nevenvermelde molen, delen wij u het volgende
mede.

Het is ons gebleken, dat bij het terzake door u vastgestelde
subsidiebedrag ad f 192.825,-- het BTW-bedrag van de kosten
voor de bovenbouw (f 280.000,--) wel en het BTW-bedrag van de
kosten voor de onderbouw (f 148.500) niet meeberekend is.

Naar onze mening dient ook het laatstgenoemde BTW-bedrag in
de subsidie te worden betrokken.

Wij vertrouwen er op dat deze mogelijke vergissing uwerzijds
wordt hersteld. Een terzake door ons opgestelde berekenings-
bijlage treft u voor de goede orde hierbij aan.

Vervolgens is ons gebleken dat de posten aanleg centrale ver-
warming, tegemoetkoming in de direktiekosten en onvoorzien/
afrondding niet subsidiabel zijn gesteld.

Aangezien het nevenvermeld objekt in het kader van de aanvul-
lende werkgelegenheid wordt uitgevoerd, verzoeken wij u deze
posten alsnog subsidiabel te stellen.

Voorts delen wij u mede, dat wij, mede gelet op een aan u
uitgebracht advies door gedeputeerde staten dezer provincie
inzake een verzoek om vergunning ex artikel 14 van de Monumen-
tenwet t.b.v. het verplaatsen van de onderhavige molen,
overwegen om de nieuw aan te brengen roeden te voorzien van
zelfzwichting.

th-lk

Bijlage(n):

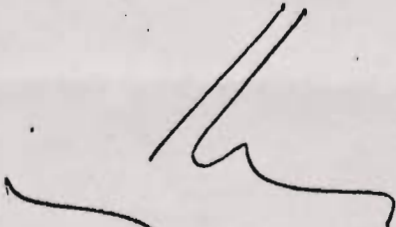
- 744
- /. Een afschrift van vorengenoemd advies treft u hierbij aan. De kosten van de onderhavige werkzaamheden worden door het Molenmakersbedrijf Roemeling en Molema te Scheemda geraamd op f 24.200,--, exclusief BTW. Een afschrift van de terzake door dit bedrijf uitgebrachte offerte treft u hierbij eveneens aan.
  - /. Gaarne zouden wij van u vernemen of één en ander winstemming kan hebben, alsmede of de betreffende kosten tot de subsidiabele kosten kunnen worden gerekend.
  - /. Tenslotte treft u bijgaand aan een herziene specificatie van de totale kosten van het nevenvermeld werk (inklusief onderbouw) na aanbesteding. De u bij brief van 8 december 1975, kenmerk 4890/4e afdeling, toegezonden specificatie kan als vervallen worden beschouwd.

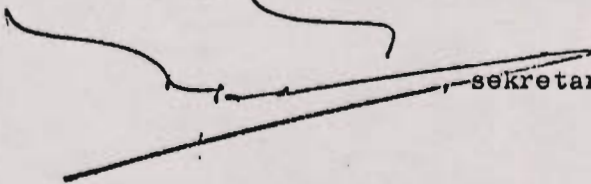
Uw berichten zien wij met belangstelling tegemoet.

Een afschrift van deze brief hebben wij aan het Regionaal Coördinatie Kollege voor Openbare Werken Groningen gezonden.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Delfzijl,

 , burgemeester.

 sekretaris.

VERSLAG VAN BESPREKINGAfd. : Bouwkunde

Nummer: _____

Datum : 12 mei 1976.

AANWEZIG:

namens gemeente: de heren Strating, Dijkema en Dreise.

AANWEZIG:

namens andere partijen: Prov. Gron. Molencommissie: de heren Jongsma en Doedens.
Monumentenzorg: de heer Heydra.Molenbouwer: de heren Roemeling en Molema.Plaats : Bureau Gemeentewerken, Landstraat 80 te Delfzijl.Tijd : 14.00 uur.Verslaglegging door : de heer F. Dijkema.Onderwerp : Molen "Aeolus" te Farmsum.Besproken : Bespreking standpunten Rijksdienst voor de Monumentenzorg en Prov. Gron. Molencommissie.

De heer Strating opent de vergadering en brengt in zijn inleiding naar voren dat in een vroeg stadium de Rijksdienst voor de Monumentenzorg bij de verplaatsing en herbouw van de molen "Aeolus" is ingeschakeld en dat de daarbij gegeven adviezen zijn opgevolgd.

De Prov. Gron. Molencommissie is echter omtrent enkele onderdelen een andere mening toegedaan vooral ten aanzien van zelfzwichting, pellerij, roeden en kleuren.

De heer Dijkema vraagt de heer Heydra naar het antwoord van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg op de brief d.d. 10 maart 1976, zoals deze door de gemeente Delfzijl naar hun is verzonden.

De brief ligt voor typen gereed op de typekamer te Doetinchem, doch omtrent de inhoud kan de heer Heydra nog niets noemen.

Zelfzwichting

De heer Heydra memoreert dat zelfzwichting sinds 1935 aan de molen "Aeolus" heeft gezeten. De pellerij sinds de bouw in 1811. Zelfzwichting en pellerij zijn volgens hem onafscheidelijk aan elkaar verbonden.

Wat moet er worden gedaan?

-2-

Door wie?

Wanneer gereed?

Afschriften aan:

Rappeldatum:

Afgewerkt:

De heer Jongsma is het hiermee volstrekt oneens. Hij memoreert een zekere heer Offringa, die door zijn studie van Groninger molens, tot de slotsom kwam, dat zelfzwichting een specifiek onderdeel is geworden aan de Groninger molens in het algemeen. De gemeente Delfzijl (b. en w.) heeft ten aanzien van zelfzwichting besloten, dit onderdeel toe te passen bij de molen "Aeolus", mede omdat de andere molen "Adam" in de gemeente Delfzijl is voorzien van zeilroeden. Deze is trouwens ook lange tijd gebruikt als instruktie-molen voor de opleiding van vrijwillige molenaars.

Pellerij

De gemeente Delfzijl is niet gelukkig met een molen, waarin een complete pellerij inrichting zou zijn ingebouwd, daar de bruikbaarheid voor verenigingen, zoals men deze voorstaat, volstrekt onmogelijk gaat worden. Deze verenigingsgedachte heeft steeds bij het gemeentebestuur geleefd, mede omdat naast de molen een verenigingsgebouw wordt gebouwd, werd ervan uitgegaan, dat de onderste verdiepingen (begane grond 1e en 2e verdieping) van de molen als een soort uitwijkmogelijkheid (spin- en weefclub, kunstschilders e.d.) gebruikt zou kunnen worden.

In de vroegere molen "Aeolus" zijn de pellerijinrichting en de zelfzwichting verwijderd, toen de kap voor de laatste keer vernieuwd werd.

Indien het schrijven van het ministerie zou inhouden dat toch tot het maken van een pellerijinrichting zou moeten worden overgegaan, hetgeen betekent dat ook de meerkosten alsnog bij de R.C.O.W. moeten worden ingediend, aldus de heer Jongsma, dan zal de provincie Groningen deze gang van zaken niet accepteren en zeker de meerkosten niet willen dragen, hetgeen zou inhouden dat de gemeente Delfzijl ook deze kosten zou moeten opbrengen.

De gemeente Delfzijl zal dit ook zeker niet accepteren, gezien de slechte financiële positie.

Conclusie:

Beslissingen ten aanzien van bovenstaande zullen worden genomen na het binnenkomen van de brief van het ministerie. Eén en ander kan dan op de volgende bouwvergadering d.d. 9 juni 1976 nog nader worden besproken.

Roeden

Het maken van de roeden voor de molen "Aeolus" wordt afhankelijk gesteld van een bespreking tussen de staalkonstruuteur van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg en de staalkonstruuteur (de heer Knol) van de Prov. Gron. Molencommissie.

Hierbij wordt gestreefd naar landelijke voorschriften ten aanzien van het maken van roeden vooral gelet op Kwaliteitseisen, Corrossiebrscherming, Prijsbewaking enz.

De heer Heydra brengt naar voren dat er volgens de traditionele methoden $\pm$ 1000 roeden zijn gemaakt door o.a. de fa. Buurma te Oude Schans.

De fa. Buurma maakt de roeden voor de molen in Kolham, volgens de voorschriften van de Prov. Gron. Molencommissie. !!!

De molenbouwers Roemeling en Molema vragen zich af of wanneer de roeden voor "Aeolus" nu wél in produktie kunnen worden genomen. Moet toch zo snel mogelijk omstreeks 1-1-1977 gereed kunnen zijn. Volgens hen is de fa. Buurma bereid ook deze roeden volgens de voorschriften van de Prov. Gron. Molencommissie te maken.

1 N.B.
De heer Heydra staat toe, dat de heer Knol (staalkonstrakteur voor de Prov. Gron. Molencommissie) vooraf overleg pleegt met de fa. Buurma omtrent het maken van de roeden met "biljoening". Na een tel. onderhoud tussen de heren Doedens en Dijkema na de vergadering is de heer Knol bereid dit te doen, doch met dien verstande dat hij eerst wil afwachten wat de bespreking eind mei 1976 tussen de konstrakteurs, Monumentenzorg en het Provinciaal bestuur gaat brengen.

Kleuren

Hierover wordt weinig gesproken, omdat dit nog niet direkt aan de orde is.

Enkele onderdelen worden met name genoemd: Roeden - groen en zwichtstelling schoren - zwart.

Besluit:

In onderling overleg wordt besloten de minimale bouwkundige voorzieningen ten behoeve van een pellerijnrichting wel uit te voeren.

Deze voorzieningen zijn:

- a. 4 legeringsbalken ten behoeve van pelvloer + verhogen trap.
  - b. 84 cm verhoging van de onderbouw (metselwerk)
- De onder punt a genoemde onderdelen te bekostigen uit de post "onvoorzien" (open begroting Roemeling en Molema).

Het onder punt b genoemde metselwerk te bekostigen uit de stelpost welke in het bestek genoemd wordt n.l. f 250,--/1000.

De andere noodzakelijke bouwkundige voorzieningen, als een kelder ten behoeve van de jakobsladder is de beg. grond vloer, sparingen in de verdiepingsvloeren en het vloerhout op de pelvloer zullen in eerste instantie achterwege blijven.

Hiermee is toch bereikt dat een eventuele pellerijnrichting nog altijd naderhand kan worden ingebouwd.

Aesthetisch bezien is deze verhoging van de molen "Aeolus" zeker acceptabel mede omdat de naastgelegen Molenstraat in het begin vanad de Hogelandsterweg vrij veel helling heeft.

Slotopmerking:

Al het ijzerwerk zoals het ijzerwerk aan de roeden, stellingankers, beugels etc. moet thermisch worden verzinkt. (bij b.v. Verzinkerij Noord-Nederland).

De vergadering wordt door de heer Strating gesloten om 16.05 uur. De eerstvolgende bouwvergadering wordt vastgesteld op 9 juni 1976 's middags om 14.00 uur.

Dienst Gemeentewerken Delfzijl,
Landstraat 80, tel 05960-16666,
Afdeling Bouwkunde.

Memorandum inzake de verdere uitvoering van de restauratie van de verplaatste windkorenmolen AEOLIJS te Farmsum

Deze molen werd verplaatst in overleg met de plaatselijke bevolking. Op de gekozen plaats zal de molen - met het naast te bouwen huis - een functie krijgen in het plaatselijke verenigingsleven.

Op één uitzondering na bestaat over het plan goede eensgezindheid. Het werd aan Gedeputeerde Staten bekend gemaakt (art. 14 Monumentenwet) en meermalen besproken in de Molencommissie. G.S. stemden in in hun brief van december 1974 aan C.R.M. met de aantekening dat aan het behoud van de zelfzwichting de voorkeur werd gegeven. Het plan kwam van de grond als R.C.O.W.-object.

Nu - anderhalf jaar later - zou - als de wensen van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg worden gevolgd - tijdens de uitvoering het plan moeten worden gewijzigd.

De redenering, die de rijksdienst naar voren brengt, is ongeveer als volgt: Als die zelfzwichting er weer aan moet houden dit in dat de molen als instrument weer volledig moet ^{worden} gerestaureerd. Dit houdt dan in dat de pellerij ~~meer~~ weer in komt; het is van oorsprong een windkoren- en pelmolen. De molenmaker stelde een begroting op voor het inbrengen van deze pellerij - prijs f 75.000,- waar wat aanvullende kosten (verdere voorzieningen) bij komen.

Regionaal (gemeente en provinciale molencommissie) liggen de opvattingen anders. Deze kunnen als volgt worden samengevat: Zelfzwichting kwam in Groningen in 1890 en neemt vooral in deze provincie zo'n sterke positie in, dat ze kan worden gezien als een streekeigen kenmerk. Eens hadden bijna alle Groninger molens zelfzwichting. Hiervan ging veel verloren in de tijd dat de molen als instrument veel van zijn betekenis ging verliezen. Dit is zelfs gebeurd in een mate dat vele Groninger molens liefhebbers dit betreuren, zeker nu de laatste tijd de molen als instrument weer herwaardering ondervindt. De Vereniging van Vrienden van Groninger Molens heeft het behoud van streekeigen kenmerken van Groninger Molens, zoals zelfzwichting, als doel in artikel 2 van haar statuten staan.

De rijksdienst maakt een koppeling van zelfzwichting met aanwezigheid van pelwerk. Historisch gezien komt deze koppeling er niet uit. Doordat gort als volksvoedsel zijn betekenis verloor, kwamen de Groninger pelmolens (inderdaad stonden die pelmolens in Groningerland) steeds minder aan bod. Bovendien kwamen voor het pellen machines met mechanische aandrijving in de handel. Er zijn nog maar twee molens meer in Groningen waar met windkracht wordt gepeld. Dat AEOLIUS dit deed is volgens mededeling van de molenmaker Roemeling ongeveer 50 jaar geleden. Het vernuftige systeem van de zelfzwichting, dat veel bedieningsgemak oplevert, was inderdaad voor pelmolens bijzonder waardevol, maar bewees ook zijn waarde los daarvan - zo ook voor watermolens.

De gemeente ziet - naar onze mening terecht - verder als nadeel van het inbrengen van pellerij dat de zolders veel minder toegankelijk worden. Dit strookt niet met de opzet van het ~~plan~~ het plan, zoals dit werd goedgekeurd. De gemeente voorziet bovendien financiële moeilijkheden, zeker als de provincie geen aanleiding zou zien op de oorspronkelijk goedkeuring terug te komen. In dit verband is het merkwaardig dat ondanks de vrij ingrijpende financiële consequenties van de door de rijksdienst voorgestelde aanvulling, geen overleg met de provincie heeft plaatsgevonden.

Waarschijnlijk zal de gemeente trachten de rijksdienst van het niet essentiële van de vorenbedoelde koppeling te overtuigen. Het lijkt voor de hand te liggen dat - indien de rijksdienst niet van inzicht wil veranderen - alsnog tot zeilroeden van het oud-Hollandse type wordt besloten.-

Groningen,
24 mei 1976.

De secretaris van de Provinciale Groninger Molencommissie:

B. Jongsma

PROVINCIAAL BESTUUR VAN GRONINGEN

Nr. 29528/5, 1e afdeling.

Aan burgemeester en wethouders
der gemeente
Delfzijl.

BIJLAGEN:

ANTWOORD OP uw brief van 4 november
1975, kenmerk: 4837R/2e afdeling.

ONDERWERP: korenmolen "Aeolus" te Farmsum.

GRONINGEN, 25 mei 1976.
Postbus 610.

verzonden: **31 MEI 1976**

In antwoord op uw terzijde aangehaalde brief berichten wij u, dat wij bereid zijn in de kosten van verplaatsing en restauratie van de korenmolen "Aeolus" te Farmsum een bijdrage te verlenen van 20% van de door de minister van cultuur recreatie en maatschappelijk werk subsidiabel geachte kosten.

Wij verbinden aan dit subsidie de volgende voorwaarde: het provinciaal subsidie zal moeten worden terugbetaald, indien u of uw rechtverkrijgenden de molen niet op een ter beoordeling van ons college bevredigende wijze onderhouden, zulks gedurende 10 jaren na uitbetaling van het subsidie. Bij iedere achtereenvolgende eigendomsoverdracht die in dat tijdsvak plaatsvindt, moet de verdere nakoming van deze verplichting als uitdrukkelijke voorwaarde in de verschillende akten worden vastgelegd.

Wij verzoeken u ons mede te delen of u zich met deze voorwaarde kunt verenigen.

Wij vragen in deze brief voorts uw aandacht voor het onderhoud van uw pand. In de afgelopen jaren is gebleken, dat de omvang van veel restauraties sterk beïnvloed is door uitstel of nalaten van regelmatig onderhoud. Kleine mankementen konden daardoor uitgroeien tot ernstige vormen van verval, die de restauratiekosten nodeloos verhoogden. Jaarlijkse inspecties van de bouwkundige situatie van monumenten kunnen in dat opzicht veel onheil voorkomen.

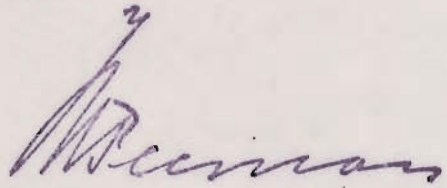
Daarvoor is sinds kort een mogelijkheid geschapen. In onze provincie is namelijk een afdeling van de Stichting Monumentenwacht Nederland werkzaam. Deze organisatie voert regelmatig inspecties uit en verricht zonodig kleine herstelwerkzaamheden, met de bedoeling verval van historische gebouwen te voorkomen. Bij de inspecties ligt het accent vooral op het tijdig signaleren van lekkages en inwateringen.

Wij nemen aan dat door het werk van de Monumentenwacht de feitelijke instandhouding van de monumenten beter gewaarborgd kan worden. Tevens verwachten wij dat de investeringen voor restauraties, waarvan overheidsbijdragen een aanzienlijk deel uitmaken, door deze preventieve zorg langer rendement zullen hebben en in de toekomst qua omvang beperkt kunnen worden.

Vandaar dat wij u aanbevelen na de voltooiing van de huidige restauratie, voor onderhoudsinspecties van uw monument een abonnement af te sluiten bij de provinciale afdeling van de Monumentenwacht te Groningen, p/a Praediniussingel 23 te Groningen.

Gedeputeerde staten der provincie Groningen:

Voor eensluidend afschrift:
De griffier der staten van Groningen

get.E.H.Toxopeus , voorzitter.

get.J.H.Peeman , griffier.
